

25.06.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**25 Haziran 2021
Cuma**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

25 Haziran 2021 Cuma

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUN

7328 Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMALAR

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik, Hizmet ve Hususî Pasaport Hamilleri İçin Vizelerin Kaldırılmasına Dair Anlaşmanın İlişik Notalarla Birlikte Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4135)

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askerî Sağlık Alanında Eğitim ve İş Birliği Protokolünün Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4136)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 12 nci Maddesinin (3) Numaralı Fıkrası Hükmünün, 2021 Yılı Temmuz-Aralık Dönemi İçin Uygulanmaması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4137)

— Kaş-Kekova Özel Çevre Koruma Bölgesinin Sınırlarının Değiştirilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4138)

— İhlara Özel Çevre Koruma Bölgesinin Sınırlarının Değiştirilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4139)

— 154 kV (PS-5 Gaziantep-1) Brş.N.-Kuzeyşehir Enerji İletim Hattı Projesi Kapsamında Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4140)

— Gaziantep İli Sınırları İçerisinde Tesis Edilecek Olan Kamulaştırma Bilgileri ve Güzergâhı Gösterilen “9G6021 Şatırhüyük-İncirli Enerji Nakil Hattı”nın Yapımı Amacıyla Söz Konusu Güzergâha İsbet Eden Taşınmazların Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4141)

— Gaziantep İli Sınırları İçerisinde Tesis Edilecek Olan Kamulaştırma Bilgileri ve Güzergâhı Gösterilen “8G4030 Kösele KÖK-Toydemir KÖK Enerji Nakil Hattı”nın Yapımı Amacıyla Söz Konusu Güzergâha İsbet Eden Taşınmazların Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4142)

— Gaziantep İli Sınırları İçerisinde Tesis Edilecek Olan Kamulaştırma Bilgileri ve Güzergâhı Gösterilen “9G5024-Güllühüyük-Yelliburun Enerji Nakil Hattı”nın Yapımı Amacıyla Söz Konusu Güzergâha İsbet Eden Taşınmazların Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4143)

— Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi Müesseseleri Hakkında Nizamnamenin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4144)

— Özel Hastaneler Tüzüğü'nün Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4145)

25.06.2021

— Bazı Fakültelerin Kurulması, Bazı Yüksekokul ve Fakültelerin Kapatılması, Işık Üniversitesi Rektörlüğüne Bağlı Olan Güzel Sanatlar Fakültesi ile Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Adı Altında Birleştirilmesi, İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörlüğü Tarafından Arnavutluk Cumhuriyeti’nde Akademik Birim Kurulması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4146)

— Faruk Saraç Tasarım Meslek Yüksekokulunun Adının İstanbul Sağlık ve Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Olarak Değiştirilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4147)

HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU KARARI

— Hâkimler ve Savcılar Kurulu Birinci Dairesinin 24/06/2021 Tarihli ve 485 Sayılı Kararı

YÖNETMELİKLER

— Orman Ürünlerinin Satış Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 4148)

— Sosyal Güvenlik Kurumu Muhasebe Yönetmeliği

— Orman Ürünlerinin Satış Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik

— Çankaya Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞ

— Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvancılık İşletmelerine Yönelik Yatırımların Desteklenmesine İlişkin Uygulama Esasları Tebliği (No: 2021/21)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

— Anayasa Mahkemesinin 26/5/2021 Tarihli ve 2019/3512 Başvuru Numaralı Kararı

YARGITAY KARARI

— Yargıtay 10. Hukuk Dairesine Ait Karar

Hayvancılık işletmelerine hibe desteğinin esasları belirlendi

Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık işletmelerine yönelik yatırımların desteklenmesine ilişkin esaslar belirlendi.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın Resmi Gazete'nin yayımlanan tebliğine göre, yetiştiricilere, büyükbaş için en az 10 baş ve en fazla 50 baş anaç kapasiteli yeni ahır, küçükbaş için en az 100 baş ve en fazla 300 baş anaç kapasiteli yeni ağıl yapımı veya kapasite artırımı/rehabilitasyonu, hayvan barınağı amaçlı çadır alımı ile makine, alet ve ekipman alımına hibe desteği verilecek.

Hibe desteğinden, projesi onaylanan, hibe taahhütnamesini veren ve termin planında belirtilen süre içinde yatırımı tamamlayan yatırımcılar yararlanacak.

Yatırımcıların yatırımlarını 30 Kasım tarihine kadar tamamlayacaklarına dair noter onaylı hibe taahhütnamesi sunmaları zorunlu tutuldu. Bu tarihe kadar yatırımlarını tamamlamayanlara ek süre verilemeyecek ve hibe ödemesi yapılmayacak.

Hibe konuları için gerekli şartları sağlamak kaydıyla; kolektif şirket, limited şirket ve anonim şirketler destek için başvurabilecekler. Yatırımcılar, uygulanacak her bir hibe konusundan bir kez yararlandırılacak.

İnşaat işlerine ait bedeller ve satın alınacak çadır ve ekipmanlar ile tüm mal alımlarının gerçekleşme bedelleri Bakanlıkça belirlenmiş olan hibeye esas üst sınırı aşamayacak.

TMO'dan 320 bin ton yemlik arpa alımı için ihale

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), yaklaşık 320 bin ton yemlik arpa alımı için uluslararası ihale açtı.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), yemlik arpa alımı için uluslararası ihale açtı. Reuters'ın ticaret kaynaklarına dayandırdığı haberine göre, ihaleyle yaklaşık 320 bin ton yemlik arpa alınacak. Ticaret kanyakları en düşük fiyatın 25 bin tonluk sevkiyat için navlun dahil ancak sigorta maliyetleri hariç (c&f) ton başına 271,9 dolar olduğunu söyledi.

Buğday fiyatlarında 'arz' baskısı

Artan arz nedeniyle baskı altında olan buğday fiyatları, yüzde 0.9 gerileyerek 246 dolar seviyesine geldi. Mısır ve soya fiyatları da ABD'deki yağışların etkisiyle düştü. Soya fiyatları bir haftanın en düşük seviyesine yaklaştı.

Tüm dünyada artan arz nedeniyle baskı altında olan buğday fiyatları, yüzde 0.9 gerileyerek 6.69 dolar/bushel yani 245.8 dolar/ton seviyesine düştü.

Soya fasulyesinin Chicago borsasında işlem gören vadeli kontratları da ABD'deki yağışların ürün kaybı yaşanacağı endişelerini bitirmesiyle yüzde 1 gerileyerek bir haftanın en düşük seviyesine yaklaştı. Soya fasulyesi kontratları dün yüzde 0.7 ekside tamamladıktan sonra bugün de yüzde 0.9 değer kaybederek 13.73 dolar/bushel yani 504.5 dolar/ton seviyesine geriledi.

Mısır fiyatları da dört günün ardından geriledi. Commonwealth Bank of Australia'dan Tobin Gorey "Kuzey Amerika'daki hava durumu ekinlere pozitif etki etti" dedi. Mısır vadeli kontratları dün yüzde 0.7 yükseldikten sonra bugün yüzde 0.5 azalarak 6.61 dolar/bushel, yani 260.2 dolar/ton seviyesine geriledi.

Rusya buğday hasadına başladı

Dünyanın en büyük buğday ihracatçısı konumunda olan Rusya parlak bir üretim yılı beklentisiyle dün 2021 hasadına başladı.

Moskova'nın önde gelen tarım danışmanlığı şirketlerinden Sovecon, Rusya'nın 2021 yılı buğday hasadı beklentilerini 2.2 milyon ton artırarak 84.6 milyon ton seviyesine yükseltti.

Rusya 2020'de 85.9 milyon ton buğday hasat etmişti.

Son delil ortaya çıktı. Türkiye çölleşiyor mu?

Uydudan üzerinden kaydedilen bir görüntü, Türkiye’de meydana gelen çölleşme ve kuraklığı gözler önüne serdi.

Türkiye, her yıl tüm Avrupa ülkelerinin kaybettiği toprak miktarının yaklaşık üçte ikisini kaybediyor.

Hatalı toprak kullanımı verimi düşürüyor, araziyi çoraklaştırıyor.

Son olarak bir uydu üzerinden kaydedilen bir görüntü, Türkiye’de meydana gelen çölleşme ve kuraklığı gözler önüne serdi.

İçinde Türkiye’nin de yer aldığı Orta Doğu haritasında, İç Anadolu neredeyse bir çölü andırıyor.

İşte o görüntü:

Geç liraya kap faizi

Merkez Bankası'ndan bir örtülü hamle daha... TL'nin cazibesini faizle artırma yoluna başvuran MB bankalara yönelik 'Müşterilerinizi dövizlerini çevirmeleri için ikna edin, bizde tuttuğunuz zorunlu karşılıklara daha fazla faiz alın' teklifini masaya koydu. Ekonomistlerden ortak tavır geldi: Yan yollara saparak faiz artırmak doların ateşini düşürmez.

Ekonomi yönetiminde alınan hatalı kararlar ve piyasa gerçeklerine aykırı uygulamalar nedeniyle TL'deki erime yılbaşından bu yana yüzde 18'i aştı. Eritilen rezervlerin lirayı daha da kırılgan hale getirmesi ise dövize talebi artırdı.

Kurda rekor üstüne rekor kırılırken Merkez Bankası'nın, mevduat sahiplerinin TL'ye dönüşünü teşvik etmek için 'TL'ye geçişlerde bankaların zorunlu karşılık faizinde artış' modelini yeniden ısıttığı belirtildi.

Tüm sektörlerde güven haziran ayında yükseldi

Güven endeksi, haziran ayında hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerinin tümünde artış kaydetti.

TÜİK verilerine göre mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksi Haziran ayında Mayıs ayına göre hizmet sektöründe yüzde 6,2, perakende ticaret sektöründe yüzde 4,8 ve inşaat sektöründe yüzde 3,6 arttı.

Hizmet sektörü güven endeksi yüzde 6,2 arttı

Mevsim etkilerinden arındırılmış hizmet sektörü güven endeksi Mayıs ayında 102,2 iken, Haziran ayında yüzde 6,2 oranında artarak 108,5 değerini aldı. Hizmet sektöründe bir önceki aya göre, son üç aylık dönemde iş durumu alt endeksi yüzde 5,6 artarak 102,2 oldu. Son üç aylık dönemde hizmetlere olan talep alt endeksi yüzde 2,8 artarak 103,7 değerini aldı.

Gelecek üç aylık dönemde hizmetlere olan talep beklentisi alt endeksi ise yüzde 9,7 artarak 119,6 oldu.

Perakende ticaret sektörü güven endeksi 105,7'ye yükseldi

Mevsim etkilerinden arındırılmış perakende ticaret sektörü güven endeksi Haziran ayında yüzde 4,8 oranında artarak 105,7 değerini aldı.

Perakende ticaret sektöründe bir önceki aya göre, son üç aylık dönemde iş hacmi satışlar alt endeksi yüzde 5,0 artarak 106,0 oldu. Mevcut mal stok seviyesi alt

endeksi yüzde 1,5 azalarak 89,4 değerini aldı. Gelecek üç aylık dönemde iş hacmi-satışlar beklentisi alt endeksi ise yüzde 9,6 artarak 121,6 oldu.

İnşaat sektörü güven endeksi 82,4 oldu

Mevsim etkilerinden arındırılmış inşaat sektörü güven endeksi bir önceki ayda 79,6 iken, Haziran ayında yüzde 3,6 oranında artarak 82,4 değerini aldı. İnşaat sektöründe bir önceki aya göre, alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi alt endeksi yüzde 2,3 artarak 76,3 oldu. Gelecek üç aylık dönemde toplam çalışan sayısı beklentisi alt endeksi ise yüzde 4,6 artarak 88,6 değerini aldı.

İnşaat sektöründe Haziran ayında girişimlerin yüzde 53,1'i faaliyetleri kısıtlayan herhangi bir faktörün olmadığını, yüzde 46,9'u ise faaliyetlerini kısıtlayan en az bir temel faktör bulunduğunu belirtti.

İnşaat sektöründe faaliyetleri kısıtlayan temel faktörlerden "finansman sorunları" Mayıs ayında yüzde 24,2 iken Haziran ayında yüzde 26,7, "talep yetersizliği" Mayıs ayında yüzde 26,6 iken Haziran ayında yüzde 19,1 ve "diğer faktörler" Mayıs ayında yüzde 30,1 iken Haziran ayında yüzde 25,8 oldu.

'BioNTech, Delta varyantına karşı yüzde 90 etkili'

Pfizer'in İsrail'deki tıbbi direktörü Rappaport, geliştirdikleri aşığı 200 Delta varyantı vakasında denediklerini belirterek, "Aşımız bu varyantı önlemede yaklaşık yüzde 90 etkili." diye konuştu.

BioNTech ile beraber COVID-19 aşısını geliştiren Pfizer tarafından, aşının Delta varyantı üzerindeki etkinliği konusunda açıklama yapıldı.

Pfizer'in İsrail'deki tıbbi direktörü Alon Rappaport, yerel yayın organı Army Radio'ya verdiği demeçte Rappaport, "Bugün sahip olduğumuz veriler, laboratuvarda yaptığımız araştırmalardan gelen verileri içeriyor. Veriler aşımızın Delta varyantını önlemede yaklaşık yüzde 90 etkili olduğuna işaret ediyor." dedi.

Hint varyantı olarak adlandırılan Delta varyantının, İngiliz varyantının yerini aldığını belirten Rappaport, "Yapılan denemelerin İsrail'de tespit edilen 200 Delta varyantı vakasını içerdiğini." bildirdi.

İsrail Sağlık Bakanlığı halk sağlığı başkanı Sharon Alroy-Preis ise, ülkede aşının Delta varyantına karşı etkinliğine ilişkin bilgi sağlamak için hala yeterli veriye sahip olunmadığını belirtti.

BioNTech CEO'su Prof. Dr. Uğur Şahin de, "Şu anda aşımızın dolaşımdaki varyantlara ayarlanması gerektiğine dair bir gösterge yok." açıklaması yapmıştı.

AB Liderler Zirvesi bildirisinin Türkiye bölümü paylaşıldı

Avrupa Birliği (AB) Liderler Zirvesi'nde, AB ülkelerinin devlet ve hükümet başkanları, AB Komisyonu'ndan, Türkiye'deki Suriyeliler için sağlanacak finansmanla ilgili resmi teklifi gecikmeksizin sunmasını istedi.

Avrupa Birliği Liderler Zirvesi devam ederken, Türkiye ile ilgili görüşmelerin tamamlanmasının ardından zirve bildirisinin Türkiye hakkındaki bölümü kamuoyuyla paylaşıldı.

AB Konseyi'nin Doğu Akdeniz'deki durumu ve AB-Türkiye ilişkilerini yeniden görüştüğüne dikkat çekilen bildirimde, Doğu Akdeniz'de güvenli ve istikrarlı bir çevrenin, Türkiye ile karşılıklı faydalı ve iş birliğini geliştiren ilişkilerin, AB'nin stratejik çıkarına olduğu vurgulandı.

Bildirimde, Doğu Akdeniz'de gerginliğin düşmesinin olumlu karşılandığı ve bunun sürdürülmesi gerektiği ifade edildi.

AB'nin Türkiye ile aşamalı, orantılı ve geri dönülebilir biçimde ortak çıkarları içeren pek çok alanda iş birliğini arttırmaya hazır olduğuna işaret edilen bildirimde, AB liderlerinin AB ile Türkiye arasındaki Gümrük Birliğinin güncellenmesine yönelik yetkilendirme için teknik çalışmaların başlamasını not ettiği belirtildi.

GÜMRÜK BİRLİĞİ VE YÜKSEK DÜZEYLİ DİYALOG

Gümrük Birliğinin güncellenmesine yönelik yetkilendirmenin, AB Konseyi'nde ilave yönlendirme ile kabul edilebileceği dile getirilen bildiride, mevcut Gümrük Birliğinin uygulanmasında yaşanan sıkıntıların giderilmesi ve bunun AB üyesi bütün ülkelere etkin biçimde uygulanması gerektiği kaydedildi.

Bildiride, AB liderlerinin göç, sağlık, iklim, terörle mücadele ve bölgesel meseleler gibi karşılıklı çıkarıya dayalı konularda Türkiye ile yüksek düzeyli diyalog hazırlıklarını not ettiği vurgulandı.

SURİYELİLER İÇİN RESMİ TEKLİFİN SUNULMASI İSTENDİ

Bildiride, **"AB Konseyi, AB Komisyonuna Türkiye, Ürdün, Lübnan ve bölgenin diğer bölümlerindeki Suriyeli mülteciler ve ev sahibi topluluklara sağlanacak finansmanın devamı için resmi teklifi gecikmeksizin sunması çağrısını yapmaktadır."** denildi.

Kıbrıs konusundaki çözümün siyasi eşitliğe dayalı iki toplumlu, iki bölgesel federasyon temelinde sağlanabileceği yönündeki AB tezine dikkat çekilen bildiride, AB liderlerinin kapalı Maraş'ın statüsünün önemine vurgu yaptığı, BM Güvenlik Konseyi kararlarının uygulanması için çağrıda bulunduğu ifade edildi.

HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ

Türkiye'de hukukun üstünlüğü ve temel haklarla ilgili gelişmelerin endişe kaynağı olduğu savunulan bildiride, siyasi partilerin, insan hakları savunucularının ve medyanın hedef alındığı ileri sürülerek, bunların demokrasi, hukukun üstünlüğü ve kadın haklarında gerilemeye neden olduğu iddia edildi.

Bildiride, **"AB Konseyi, bölgesel barış ve istikrarda Türkiye ve AB'nin ortak çıkarları doğrultusunda Türkiye ve tüm aktörlerin bölgesel krizlerin çözümüne olumlu katkı yapmasını beklemektedir."** değerlendirmesinde bulunuldu.

İrfan Donat

Rusya'nın tarım ve gıdada oyun planı

24 Haziran 2021 Perşembe, 14:18

Rusya, tarım sektörü açısından uluslararası piyasalardaki konumunu her geçen gün sağlamlaştırıyor.

Özellikle **tahıl, baklagiller ve yağlı tohumlar** başta olmak üzere tarım emtiasında önemli bir üretici konumundaki Rusya, rekabetçi yapısıyla kendini **ihracat pazarında oyunun kurallarını değiştiren ve yeniden belirleyen** bir pozisyonda konumlandırıyor.

Rusya Tarım Bakanı Dmitry Patrushev, geçen hafta hem ülkesinin 2020 yılı tarımsal üretim ve ihracat performansını değerlendirdi hem de önümüzdeki yıllara yönelik **yol haritası** hakkında önemli ipuçları verdi.

SOVYETLERDEN BU YANA İLK KEZ NET İHRACATÇI OLDU

Geçen yıl **30.7 milyar dolarlık tarımsal ihracatla** rekor kıran Rusya, **29.7 milyar dolarlık ithalatı** sonucu Sovyetler Birliği'nin dağılmasından bu yana ilk kez **tarım ürünlerinde net ihracatçı** konuma yükseldi.

Bu rakamları şöyle okumak da mümkün...

Rusya'nın tarım ürünleri ithalatı son 7 yılda yüzde 31.4 azalarak 43.3 milyar dolardan 29,8 milyar dolara geriledi.

Tarım ürünleri ihracatı ise yüzde 82.7 artarak 16.8 milyar dolardan 30.7 milyar dolara yükseldi.

25.06.2021

Söz konusu ihracatta **tahıl grubu**, Rusya'nın toplam tarımsal ihracatının yarısından fazlasını oluşturdu ve tüm kazançların üçte biri buradan sağlandı.

Yakın zamana kadar et ithalatçısı konumundaki Rusya, son yıllardaki doğru yatırım hamleleri ve destekleme politikalarıyla içeride üretime artırarak geçen yıl **900 milyon dolarlık et ihracatı** gerçekleştirdi.

2000 yılından önce pek çok alanda **net ithalatçı** pozisyonda olan Rusya'nın 2020 itibariyle **tarımsal üretim endeksi yüzde 101,5** olarak açıklandı.

Rusya artık kendi kendine yeterliliğin bir adım ötesine geçmiş gözüküyor.

Zaten Rus Tarım Bakanı Patrushev de mevcut tablo için, "**Rusya, 2020'de Gıda Güvenliği Doktrininin kilit hedeflerine ulaştı**" yorumunda bulunuyor.

SERA YATIRIMLARI %80 ARTTI

2024 yılına kadar sebze ve meyve ürünlerinde, 2027 yılına kadar ise süt ve süt ürünlerinde kendi kendine yeterliliği pekiştirerek ihracat hedefi bulunan Rusya, stratejik gördüğü meyve türlerinde de 2025 yılına kadar üretimi iki katına çıkarmayı hedefliyor.

Rusya'daki toplam **sera alanı** 2016'dan bu yana 1,5 kattan fazla artarak yaklaşık **30 bin dekara** ulaştı.

Örtü altı sebze üretimi son beş yılda **yüzde 80 arttı**.

Tercihli yatırım ve kısa vadeli krediler dahil olmak üzere devlet destek ve teşvikleri örtü altı sebze üretiminin gelişiminde önemli bir faktör oldu.

Geçen yıl Rus çiftçisi, **106 bin ton domates** ve 206 bin ton salatalık hasadı yaptı. Bildiğiniz üzere, Türkiye'nin Rusya'ya domates ihracat kotası daha geçtiğimiz aylarda **300 bin ton** seviyesine yükseltildi.

Rusya Tarım Bakanlığı, bu yıl kışlık seralarda sebze üretiminin 1.4 milyon tonu aşmasını hedefliyor.

AKİB verilerine göre, Türkiye'nin geçen yılki yaş meyve ve sebze ihracatında **950 milyon dolarlık pay** ile Rusya'nın ilk sırada yer aldığını da bir kenara not edelim.

25.06.2021

Dolayısıyla Rusya'nın meyve ve sebze üretim kapasitesini artırmaya devam etmesi Türkiye'nin ihracatını orta vadede hem miktar hem de değer bazında ister istemez etkileyecektir.

HELAL ÜRÜN İHRACATI

Rusya, üretimi artırıp ihracat ürünlerini ve pazarını çeşitlendirirken özellikle **Ortadoğu ve Körfez ülkelerini** de yakın markaja almaya başladı.

Bu aralar Rusya'nın gündeminde **Katar'a helal et ürünleri ihracatını artırma** çalışmaları var.

Geçen yıl Körfez ülkelerine gerçekleştirdiği **helal gıda ihracatı 106 milyon doları** bulan Rusya, helal ürün ihracat sertifikalarını artırıyor.

Rusya, Körfez ülkeleri başta olmak üzere bu yıl itibariyle **kümes hayvanları, sığırti, balık ürünleri ve yumurta** ile işlenmiş diğer helal sertifikalı ürünlerin ihracatına ağırlık vermeye başladı.

39 ÜLKEYE TARIM ATAŞESİ ATANACAK

O yüzden bu gelişmeler, Rusya'nın hem kendi gıda güvencesini sağlamlaştırma hem de küresel tarım ve gıda pazarındaki konumunu güçlendirmeye yönelik hamleler olarak yorumlanıyor.

Bunu da hem **ihracata giden ürünleri çeşitlendirme** hem de **ihracat pazarlarını genişletme** olarak iki açıdan yapmaya çalışan **Moskova Yönetimi**, dünyanın farklı bölgelerindeki fırsatları değerlendirmek adına **tarım ataşeleri ağını** da yaygınlaştırmaya başlıyor.

Bu kapsamda, yılsonuna kadar Rus bakanlık temsilcileri **"tarım ataşesi"** olarak **39 ülkede** göreve başlayacak.

"1990'LARDA TAHİL İTHAL EDİYORDU AMA..."

Rusya Tarım Bakanı Patrushev, ülkenin geldiği noktayı şu sözlerle özetliyor: "İhracattaki potansiyel artış, tarım sektörünün sürdürülebilir büyümesinin kanıtıdır. 1990'larda Rusya tahıl ürünleri ithal ediyordu ama günümüzde bunlar temel ihracat pozisyonunda yer alıyor. **Devletin desteği ve çiftçinin başarısı** ihracatı artırmamızı sağlıyor. Ama artık özellikle katma değeri yüksek ürünlere odaklanıyoruz."

Daha öz bir ifadeyle Rusya artık sadece tarımsal hammadde ihracatıyla yetinmek istemiyor.

İşin katma değerli kısmında da ağırlığını artırma yolunu seçen Rusya, şimdilerde yarı mamul ve mamul gıda ürünleri tarafında altyapısını geliştiriyor.

Bir başka deyişle, işin hamallığını yapmak yerine kaymağını yemek istiyor.

PANDEMİ İLE BİRLİKTE EKİM ALANLARI GENİŞLİYOR

Stratejisini bu doğrultuda hazırlayan Rusya, bu yıl hububat, bakliyat ve yem bitkileri ile sebze, şeker pancarı ve patates ekim alanlarını genişletti.

Üzüm bağlarını da genişleten Rusya, **konserve meyve ve sebzeler, dondurulmuş sebzeler**, şekerlemeler, dondurma ve diğer katma değerli ürünlerin üretiminde de büyümeye odaklanmış durumda.

Hayvancılık tarafında ise **işlenmiş et ürünleri** tarafında büyüme söz konusu.

BUĞDAY MI UN İHRACATI MI?

Bildiğiniz üzere Rusya, dünyanın en önemli buğday üretici ve ihracatçı ülkeleri arasında yer alıyor.

2000'li yıllarda büyük bir buğday ihracatçısı haline gelen Rusya artık **küresel buğday piyasasında karşılaştırmalı bir üstünlüğe sahip** pozisyonda yer alıyor.

Ukrayna ile yaşanan kriz sonrası ambargoya maruz kalan Rusya, söz konusu 7 yıllık süreçte tarım ve gıda adına önemli dersler çıkarttı ve adımlar attı. (Bu konuyla alakalı olarak **2017 yılında** yazdığımız "**Rusya'nın tarım stratejisi**" ve **2015'te** kaleme aldığımız "**Rusya'nın tarımda yeni oyun planı**" başlıklı yazılarımızı okumanızı tavsiye ederiz.)

Pandemi süreci ve sonrasında yaşanan tüm gelişmeler ile birlikte Rusya artık yeni dönemde uluslararası **tahıl piyasasında kartları yeniden karmaya hazırlanıyor.**

Dünyada şuan yaklaşık 50 bin civarı un fabrikası olduğu belirtiliyor.

Ama burada fabrika yatırımlarının bulunduğu ülkeler kadar o fabrikalarda mamule dönüştürülen **ana hammaddenin tedarik edildiği ülkeleri** de iyi analiz etmek gerekiyor.

Zira bu fabrikaların ana hammaddesini kimler üretiyorsa artık oyunun kurallarını da onlar belirler hale geliyor.

Rusya, ham maddeyi ihraç etmek yerine yüksek katma değere sahip ürünlerin yurt dışına satılması gerektiğini her fırsatta gündeme getiriyor. Ama Moskova Yönetimi artık bu konuda somut adımlar da atmaya başladı.

13.6 MİLYON HEKTAR ARAZİ TARIMA KAZANDIRILACAK

Rusya Tahıl İhracatçıları Birliği Başkanı Eduard Zernin, Türkiye'deki un sanayicilerini Rusya'ya yatırım yapmaya davet ederek, "Türk değirmencilere, Rusya'ya yatırım yapma fırsatlarını dikkatli bir şekilde araştırmalarını tavsiye ediyorum. İleride, rekabet gücünü kaybetmemeleri adına bu çok önemli olabilir" diyerek hem bir çağrı hem de uyarıda bulunuyor.

Miller Magazin Dergisi'nin Mayıs sayısında Eduard Zernin'in şu tespitinin altını çizmekte fayda var: "Rusya'nın dünya piyasalarındaki rolü daha da artacak. İklim değişikliği de bunda etkili olacak. **İklim değişikliği**, Rusya'nın güneyindeki tarım bölgelerini olumsuz etkilese de merkezi bölgeler ve Volga civarındaki bölgelerle, Urallar ve Sibiry'a'da daha büyük bir alanda **tarım yapmak için elverişli şartlar sağlayacak**. Ayrıca, Tarım Bakanlığı, **13.6 milyon hektarlık arazinin tarıma kazandırılmasını planlıyor.**"

Hatırlarsanız geçtiğimiz ay medyada bu konuda bizi de yakından ilgilendiren bir haber yer aldı.

Rus yönetimi, ürettiği tahılın kalitesinin artırılmasına yönelik çalışmalara başkanlık etmesi için uluslararası alanda saygın bir bilim insanı olan **Prof. Dr. Hamit Köksel** ile çalışma yapmak üzere anlaştı.

Köksel, **Stolipin Devlet Tarım Üniversitesi çatısı altında 1.3 milyon dolar bütçe** ile kurulacak laboratuvara başkanlık ederek ekibiyle birlikte bu alanda bilimsel çalışmalar yapacak.

İstinye Üniversitesi (İSÜ) Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğretim üyesi olan Prof. Dr. Hamit Köksel, Rusya'nın buğdayı daha kaliteli ürünlere dönüştürerek ihracatını artırmayı planladığını söylüyor.

Prof. Dr. Köksel, bu durumu **Rusya'nın yeni dönemdeki devlet politikası** olarak yorumluyor.

25.06.2021

Hatırlanacağı üzere Türkiye, geçen yıl **952 milyon dolarlık un ihracatı** gerçekleştirdi ve bu alanda dünya birincisi olarak konumunu koruyor.

Makarna ihracatında ise **763 milyon dolar** ile İtalya'dan sonra dünya ikincisi konumunda.

Ama ihraç edilen bu ürünlerin ana hammaddesi olan buğdayın çok önemli bir kısmı Rusya'dan ithal ediliyor. Örneğin geçen yıl 10 milyon tona yaklaşan toplam **buğday ithalatının yaklaşık yüzde 80-85'i Rusya'dan tedarik edildi.**

Dolayısıyla, yeni dönemde Türkiye'nin un ve makarna üretiminde ham madde tedariki ve ihracatında dengelerin değişeceği aşikâr.

Her ne kadar notlarımızı kısa tutmaya ve Rusya tarafındaki gelişmeleri özetlemeye çalışsak da yazı çok uzadı, farkındayız.

Özetle, **Sovyetler Birliği'nin** ilk yıllarından beri önemli bir **jeopolitik, güvenlik** ve **ekonomik** öneme sahip olan **tarım sektörünün güçlendirilmesi**, Rusya Devlet Başkan Vladimir Putin'in de son yıllarda temel ekonomik biri haline geldi.

Son not...

Putin, ekonomik kalkınma hedefleri doğrultusunda önümüzdeki üç yıl içinde **Rusya'nın tarımsal ihracatını yüzde 50 artırmayı hedefliyor.**

Söz konusu politikanın çıktıları Türkiye gibi Rusya ile tarım ve gıda dış ticaretinde çok yakın ilişkisi olan ülkelerdeki dengeleri de ister istemez değiştirecektir.

Haziran enflasyonunda nasıl bir tablo görebiliriz?

Alaattin AKTAŞ

25 Haziran 2021 Cuma

Haziranda bizi sürpriz bir enflasyon bekliyor gibi...

- ✓ TÜFE'de mayıstan devreden 0.55 puanlık enflasyon zaten cepte. Pandemi yasaklarının sona ermesiyle birlikte bekleyen zamlar da devreye girdi. Üretici fiyatlarından yansıma da göz ardı edilemez.
- ✓ Üretici fiyatlarındaki artış da sürüyor. Sepet kur mayısa göre daha şimdiden yüzde 2.6 arttı. Yİ-ÜFE'de haziran sonundaki yıllık oran yüzde 40'ı aşacak gibi.
- ✓ Merkez Bankası'nın anketine katılan reel sektör "Maliyetim artıyor, zam yapmaya devam edeceğim" diyor.

Doğrusu haziran ayına ilişkin fiyat artış oranlarını merakla bekliyorum. En sonda söyleneceği en başta söylemekte de sakınca görmüyorum:

"Eğer haziranda gerek TÜFE, gerekse Yİ-ÜFE'de yüzde 2'nin altında kalan artışlar olursa bu oranları hiç gerçekçi bulmayacağım."

TÜİK mayıs ayı TÜFE artışını açıklarken yanlışlıkla hazirana devreden enflasyon stokunu da ilan etti ve bu stokun 0.55 puan olduğunu biliyoruz. Yani haziranda fiyatlar hiç artmasa bile, üstüne basa basa bir kez daha söyleyelim, hiç artmasa bile, haziran ayının TÜFE artışı yüzde 0.55 olacak. Haziranda fiyatların mayıstan devreden stok dışında hiç artmadığını da kimse söyleyemeyeceğine göre...

Pandemi dolayısıyla kapalı olan işletmeler haziranla birlikte açıldı. Aylardır yapılamayan zamlar devreye alındı. Ekonomi kısmen de olsa canlandı. Ne yani, bu canlılığın ve aylarca zorunlu olarak ertelenen zamların devreye alınmış olmasının fiyat endekslerine yansımalarını beklemek yanlış mı olur?

Yİ-ÜFE'de durum...

Yİ-ÜFE ise almış başını gidiyor zaten. Mayıs sonundaki yıllık artış yüzde 38'i bulmuş durumda. Haziranda yaşanacak yüzde 2'lik bir artışla yıllık oran yüzde 40'ı da aşacak.

Yİ-ÜFE artışının haziranda yüzde 2'de kalması aslında iyimser bir tahmin de sayılabilir. Üretici fiyatlarını en çok etkileyenin kur artışı olduğunu biliyoruz. Sepet kur haziranın ilk üç haftasında mayıs ortalamasına göre yüzde 2.6 arttı. Ay sonuna kadar bu oran daha da büyüyebilir. Dolayısıyla kur böylesine artarken üretici fiyatlardaki artış da yüzde 2'yi geçebilir.

Üretici fiyatlarından tüketiciye bire bir olmasa da kuşkusuz bir geçiş var. Aradaki makas, gerek endeks bazında, gerekse son bir yıldaki artış bazında çok açıldı. Hep vurguluyoruz; bu makas daralacak; ama nasıl? İki endeks artmaya devam edecek ama TÜFE daha hızlı artarak mı bir daralma olacak, yoksa Yİ-ÜFE yönünü aşağı çevirecek de TÜFE'ye yaklaşma öyle mi olacak?

Yİ-ÜFE'nin yönünü aşağı çevireceğine dönük bir işaret görebilen var mı? Ne gezer! Tam tersine temmuzda değilse bile ağustosta piyasaların yüreği pır pır atacak, "Faiz indirilecek ve kur yeni bir tırmanış mı sergileyecek" diye.

İçinde bulunduğumuz günlerin ve yakında yaşayacaklarımızın tablosu bu. Peki, nasıl bir sihirli el dokunacak da enflasyon gerileyecek?

TÜİK "BANA GÜVENMEYİN" DİYE ELİNDEN GELENİ YAPIYOR!

TÜİK önceki gün mealen şöyle bir açıklama yaptı:

"Ölümü erteleyemiyoruz, bari istatistiklerini erteleyelim!"

Açıklama aynen şöyle:

"Ulusal Veri Yayınlama Takvimine göre 24 Haziran 2021 tarihinde saat 10.00'da yayımlanması planlanan 'Ölüm ve Ölüm Nedeni İstatistikleri, 2020' haber bülteni, idari kayıtlardan üretilmekte olan istatistiklere ilişkin çalışmaların henüz tamamlanamamış olması sebebiyle ileri bir tarihe ertelenmiştir."

Bu açıklama TÜİK'in sitesinde kısa bir süre kaldı, sonra tümüyle kaldırıldı.

Acaba bazı yerlerde insanlar defin işlemi tamamlanmadan mı gömüldü, yoksa ölüm nedenleri bilinmeden mi; yoksa yoksa hayatını kaybetmiş ama hala toprağa verilmeyenler mi var?

Ya da 2020'de kaç kişinin COVID-19'dan öldüğü konusundaki sayılar tutturulamadı mı acaba!

Bunu da yaşattınız ya, bravo!

ÖZEL SEKTÖR "ZAM YAPACAĞIM" DİYE HAYKIRIYOR!

Enflasyonun öncü göstergelerinden biri de Merkez Bankası'nın gerçekleştirdiği iktisadi yönelim anketine katılan reel sektör kuruluşlarının satış fiyatları konusundaki düşünceleri. Merkez Bankası dün bu anketin haziran sonuçlarını açıkladı ve gördük ki aylardır yüklü zam yapacağını söyleyen reel sektör, haziranda sesini daha da yükseltmiş, adeta haykırıyor.

Her ne kadar mayısa göre çok büyük bir değişiklik yoksa da iç piyasada satış fiyatının artıp artmayacağına ilişkin sorunun denge değeri rekor düzeye ulaşmış durumda.

Reel sektör kuruluşlarının yüzde 40.7'si gelecek üç ayda satış fiyatının artacağını, yalnızca 3.5'i azalacağını, yüzde 55.8'i ise aynı kalacağını söylüyor.

"Fiyatlar artacak-azalacak" diyenlerin farkını gösteren denge değeri 37.2 puan. Geçen yılın haziranındaki denge değerinin yalnızca 16.7 olduğunu dikkate alırsak nasıl bir gidişat içinde olduğumuzu daha somut anlarız.

Reel sektör gelecek üç aydaki iç piyasa satış fiyatı için ne söylüyor?

	Artacak	Azalacak	Denge
Ocak 20	27,8	5,6	22,2
Şubat	28,1	3,7	24,4
Mart	33,7	7,1	26,6
Nisan	25,1	22,5	2,6
Mayıs	26,7	15,8	10,9
Haziran	26,9	10,2	16,7
Temmuz	28,8	8,0	20,8
Ağustos	38,0	5,8	32,2
Eylül	36,2	5,3	30,9
Ekim	34,5	5,1	29,4
Kasım	36,1	5,0	31,1
Aralık	38,8	4,9	33,9
Ocak 21	39,6	5,3	34,3
Şubat	36,9	5,0	31,9
Mart	37,0	4,3	32,7
Nisan	39,7	3,5	36,2
Mayıs	40,7	3,7	37,0
Haziran	40,7	3,5	37,2

REEL SEKTÖRÜN BAZI TAHMİNLERİ ŞAHANE!

Merkez Bankası'nın iktisadi yönelim anketine katılanların bazen, hani nasıl söylemeli, baştan savma yanıtlar verdikleri de görülmüyor değil. Daha önce de altını çizmiştik; örneğin bir dizi olumsuz beklenti dile getirilirken genel gidişatın iyi olduğu yanıtı da veriliyordu ya da genel gidişat kötü denilirken üretimdi, satışı, ihracattı; bu tür beklentilerin çok olumlu olduğu ifade ediliyordu.

Dolayısıyla iktisadi yönelim anketi sonuçlarına da ihtiyatla bakmakta yarar var.

Reel sektör kuruluşlarının bazı tahminleri de zaten pes dedirtecek türde. Bir örnek verelim.

Merkez Bankası reel sektör kuruluşlarına “gelecek on iki aylık dönem sonu itibarıyla yıllık üretici fiyatları enflasyonu beklentiniz nedir” sorusunu yöneltiyor. Bu soruyla Yİ-ÜFE'nin kastedildiğini varsayıyoruz. Yİ-ÜFE'de bilinen son yıllık oran Mayıs sonundaki durumu gösteriyor ve yüzde 38.33. Peki reel sektör bir yıl önce mayısta bu mayıstaki oranı kaç mı tahmin etmiş; sıkı durun yüzde 12.5. Tahmin edilen gerçekleşenin üçte biri bile değil!

Dün açıklanan ankete göre gelecek yıl haziran için beklenen Yİ-ÜFE ise yüzde 21.8. Bu haziran sonunda yüzde 40'ı biraz aşacağını beklediğimiz Yİ-ÜFE'nin bir yıl sonra yarıya ineceği tahmin ediliyor yani. Göreceğiz!

“Kapasite Kullanım Oranı” deyip geçme...

Ferit Barış PARLAK

25 Haziran 2021 Cuma

Öğrenciyken...

Kapasiteyi/sınırlarını/Kapasite Kullanım Oranı'nı “teorik tanımlamalarla” okumuştum...

* * *

Pratiğe gelince...

Kataloğunda, “Üretim gücü 1 birimdir” yazan makinenin, 2-3 birim üretebildiğini...

Hatta, başındaki tekniker/işçi sayesinde 4-5 birime çıkabileceği gibi, 02-03 birime düşebileceğini...

Gaziantep'te makine üreticisi (rahmetli) Mennan Usta'nın yanında gözlerimle gördüm...

* * *

Makinelerin yeri/servisi değiştirildiğinde...

Veya...

Makinenin başındaki mühendis/tekniker/usta değiştiğinde...

Veya...

Makinede ürettiğin ürünün özellikleri değiştiğinde...

25.06.2021

Yüzde 150 kapasite kullanım artışı sağlayan sanayi tesislerinin de olduğu ispatlanmış bir ülkede...

Kapasite Kullanım Oranı ve/veya verimlilik, sağlıklı olarak nasıl ölçülebilir? (-ki bu alandaki doğru veri, ekonomi için olmazsa olmaz gerekliliktir)

* * *

Kaldı ki...

Teoride de "normal kapasite", "teorik tam kapasite"den farklı...

Gecikme/bekleme (hammadde, taşıma, teknik eleman yetersizliği...) ve ekonomik aksaklıklar nedeniyle yüzde 100 olarak kullanılmayan kapasite anlamına geliyor...

* * *

Normal kapasitenin üstüne talep daralması, genel ekonomik dalgalanmaları eklediğimizde ise "fiili kapasite" çıkıyor...

* * *

Normal ile fiili kapasitenin bölümüyle ortaya çıkan oran, öyle bir oran ki...

Yanlış hesaplandığında üretim açığı, milli servet/zaman kaybı, dışa bağımlılık ve döviz fiyatı/faiz artışı getiriyor...

VELHASIL...

Kapasite Kullanım Oranı, yeni yatırımların pusulasıdır...

* * *

Oran yanlışsa...

* * *

Yeni kapasitenin gerekliliğine inanılarak yapılan yatırımlar, atıl kalır...

Milli servet/zaman kaybıdır, israftır...

* * *

Yeni kapasiteye gerek olmadığı düşünülerek yapılmayan yatırımlar ise...

Dışa bağımlılığın, yüksek döviz kuru ve faizin anahtarlarından...

Abdulkadir Selvi

AK Parti fabrika ayarlarına mı dönüyor

25 Haziran 2021

Cumhurbaşkanı Erdoğan dün bir grup milletvekili ile bir araya geldi.

Haftaya da ayrı bir grup milletvekili ile görüşecek. AK Parti sözcüsü **Ömer Çelik**, bunu bir istişare serisi olarak tanımladı.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** toplantının başında kısa bir konuşma yapmış. Pandemi nedeniyle ara verdikleri istişare sürecinin tekrar başladığını ifade etmiş. Belediye başkanlarıyla bir araya geldiklerini, önümüzdeki hafta yeni bir grup milletvekili ile toplantı yapacaklarını belirtmiş. **Erdoğan** yeni grupla 1 Temmuz'da bir araya gelecek. **Erdoğan**, "**Ekim ayından itibaren istişare toplantılarına devam edeceğiz**" demiş. 57 milletvekilinin katıldığı toplantıda 17-18 milletvekili konuşmuş.

ERDOĞAN NOT ALMIŞ

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın açılış konuşmasını kısa tuttuğunu ifade etmişim. Daha çok milletvekillerinin sorularına yanıt vermiş. **Erdoğan**, konuşulanları tek tek not almış.

VIDEO İLE KAYDEDİLMİŞ

Ama ilk kez bir uygulama yapılmış. Konuşmalar video ile kaydedilmiş. Cumhurbaşkanı, "**Atladığımız bir şey olursa yardımcılarım kontrol eder**" demiş. Liderlik bu işte. **Erdoğan**'ın liderlik sırrı burada yatıyor. **Erdoğan**'ın 19 yılda girdiği her seçimi kazanmasının altında yatan en önemli nedenlerden biri burada yatıyor. Tabanın sesine kulak veriyor.

FABRİKA AYARLARINA DÖNÜŞ

Son dönemlerde yapılan toplantılara ilişkin olarak, "**İlk dönemlerdeki samimi havayı hissediyoruz**" tespitini aktarmışım. Kimilerinin bunu fabrika ayarlarına dönüş olarak değerlendirdiğini ifade etmişim. Dünkü toplantıya katılan milletvekilleri

de benzer tespitlerde bulundular. **Erdoğan** toplantının başında, “**Arkadaşlar sizden rahat bir şekilde görüşlerinizi açıklamanızı bekliyorum**” demiş.

YEREL DEĞİL GENEL SORUNLAR

Milletvekilleri Cumhurbaşkanı **Erdoğan** ile yaptıkları toplantılarda genellikle bölgelerinin sorunlarını aktarmayı tercih ederlerdi. Bu kez ağırlıklı olarak genel politikalar üzerinde değerlendirmeler yapmışlar. Yapılan hizmetlerin iyi anlatılması gerektiğinin altı çizilmiş. Ama aksayan yönlere de dikkati çekmişler.

SAHADA OLUN

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın milletvekillerine “**Sahada olun. Kılcal damarlara ulaşacak kadar vatandaşın ayağına gidin**” dediği ifade ediliyor. **Erdoğan**, AK Parti kongresinden sonra da “**Masada değil sahada olacaksınız**” demişti.

YENİ ANAYASAYA GÜÇLÜ DESTEK

Toplantıda yeni anayasa konusu milletvekilleri tarafından gündeme getirilmiş. Yeni anayasanın sadece Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi açısından değil, Türkiye'nin geleceği açısından çok önemli olduğu belirtilmiş. Milletvekilleri yeni anayasanın her zeminde anlatılması gerektiğinin üzerinde durmuşlar. Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, bu yaklaşımı memnuniyetle karşılamış. Milletvekillerinden yeni anayasaya güçlü bir şekilde destek vermelerini istemiş. Bu arada yeni anayasa çalışmasının büyük ölçüde tamamlandığını, sadece son rötuşların yapıldığını paylaşmak isterim.

NATO ZİRVESİ

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** NATO Zirvesi ve ABD Başkanı **Biden**'la yaptığı görüşmeye ilişkin olarak milletvekillerini bilgilendirmiş. Hatta bayağı özel bilgiler paylaşmış. “**NATO Zirvesi Türkiye açısından çok olumlu ve başarılı geçti**” demiş.

BABACAN VE DAVUTOĞLU MOTİVASYONU

Ali Babacan ve Ahmet Davutoğlu'nun AK Parti'den ayrılarak yeni partiler kurmaları AK Parti'de rahatsızlığa yol açmıştı. İlk başlarda kısmi bir moral bozukluğu yaşanmıştı. Bu rüzgâr şimdi tersine döndü. AK Parti'nin tecrübeli isimlerinden biri, “**Ali Babacan ve Ahmet Davutoğlu'nun, Cumhurbaşkanımıza yönelik kullandıkları dil, partide daha çok kenetlenmeye yol açıyor. Cumhurbaşkanlığı, başbakanlık ve bakanlık yapmış Abdullah Gül, Ahmet Davutoğlu ve Ali Babacan'ın partimize yönelik haksız suçlamaları tam tersine motivasyon kaynağı olmaya başladı**” dedi.

BELEDİYE BAŞKANLARININ TALEPLERİ NE OLDU

Cumhurbaşkanı Erdoğan, AK Partili belediye başkanlarıyla toplantı yapmıştı. **Erdoğan**, **Ekrem İmamoğlu** ve **Mansur Yavaş**'in sosyal medya belediyeciliği yaptığını söyleyip, AK Parti'nin belediye başkanlarından “**Gönül belediyeciliği**” yapmalarını istemişti.

Erdoğan'ın belediye başkanlarından 2024 seçimlerine değil, 2023 cumhurbaşkanlığı seçimlerine odaklanmalarını istediği toplantıda belediye başkanları da söz alarak görüşlerini açıklamışlar.

KONUŞAN BAŞKANLAR

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın başkanlığında yapılan toplantıya İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu**, Çevre ve Şehircilik Bakanı **Murat Kurum** ile yerel yönetimlerden sorumlu AK Parti Genel Başkan Yardımcısı **Mehmet Özhaseki** de katılmış. Belediye başkanları adına Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanı **Murat Zorluoğlu**, Düzce Belediye Başkanı **Faruk Özlü**, Ağrı Belediye Başkanı **Savcı Sayan** ve Zonguldak Belediye Başkanı **Ömer Selim Alan** söz alarak konuşma yapmış.

TALEPLER

Belediye başkanlarının konuşmasında üç nokta ön plana çıkmış.

- 1- Merkezi yönetimden belediyelere aktarılan payların arttırılması.
- 2- Pandemi sürecinde belediyelere destek amacıyla borçlarından yapılan kesintilere ara verilmişti. Kesintisiz dönemin yıl sonuna kadar devam etmesi.
- 3- 51 ilin belediye başkanlığı statüsünün büyükşehirle dönüştürülmesini sağlayacak olan yerel yönetimler yasınının çıkarılması.

O CHP'Lİ KİM?

POLEMİKLERDEN uzak durmaya özen gösteririm. Tek istisnası değerlerimize yönelik saldırılardır. Gazeteci **Can Ataklı**'yı da bu açıdan eleştirdiğim zamanlar olmuştur. Ancak **Ataklı**'nın

Artı Bir TV kanalının kuruluşu sırasında CHP'den toplanan 40 milyon liraya ilişkin açıklamalarına ilgisiz kalamadım. Çünkü orada kendi seslerinin duyurulması için para toplayan CHP'lilerin hakkı var. Kamu hakkı gibi CHP hakkı söz konusu.

40 MİLYON KAYIP

Can Ataklı, “Artı 1 Televizyonu kuruluşunda çok şaibe var. Bir kere CHP'den toplanan 40 milyon lira var ve o kayıp. Onu başka bir önemli CHP'linin tamam

ben hallediyorum deyip, onun önemli bir bölümünü yok ettiği, gerisiyle bina yaptırdığını filan söylerler” diyor.

Bu CHP’li kim? Artı Bir TV ya da CHP’yle yakın başka TV kanalları için bu tür paralar toplandı mı? TV parasıyla yaptırılan bina nerede?

Emekçilerin çok düşük ücretlerle yayıncılık yaptığı kurumlar üzerinden bu tür şaibeleri kaldırmak gerekiyor. Merak ediyorum kul hakkı konusunda hassas olduğunu ifade eden **Kılıçdaroğlu**, bu iddia hakkında **Can Ataklı** ile görüştü mü? CHP bu konuda bir inceleme yaptırıyor mu?

ATEŞ ÜNAL ERZEN’İN İDDİASI

Eski Bakırköy Belediye Başkanı **Ateş Ünal Erzen** o paraların **Erdoğan Toprak**’a gittiğini iddia etti. Levent’teki bürosunda **Erdoğan Toprak**’a kendi payına düşen miktarı teslim ettiğini anlattı. **Erdoğan Toprak** ise “**İddialar, aday olamayan bazı kişilerin intikam çabalarının sonucu**” dedi. **Erdoğan Toprak** sadece CHP’nin değil, Türk siyasetinin görünmez güçlerinden biridir. Etkili bir isimdir. Bilgi ve belgeye dayalı olmadan suçlamak doğru olmaz.

KILIÇDAROĞLU AYDINLATMALI

Ama kul hakkı konusunda hassas olduğunu ifade eden **Kılıçdaroğlu**’nun bu işi aydınlatması gerekir. CHP’lilerin hakkını, hukukunu korumalı. Merak ediyorum **Kemal Bey, Can Ataklı** ile bu konuyu görüştü mü?

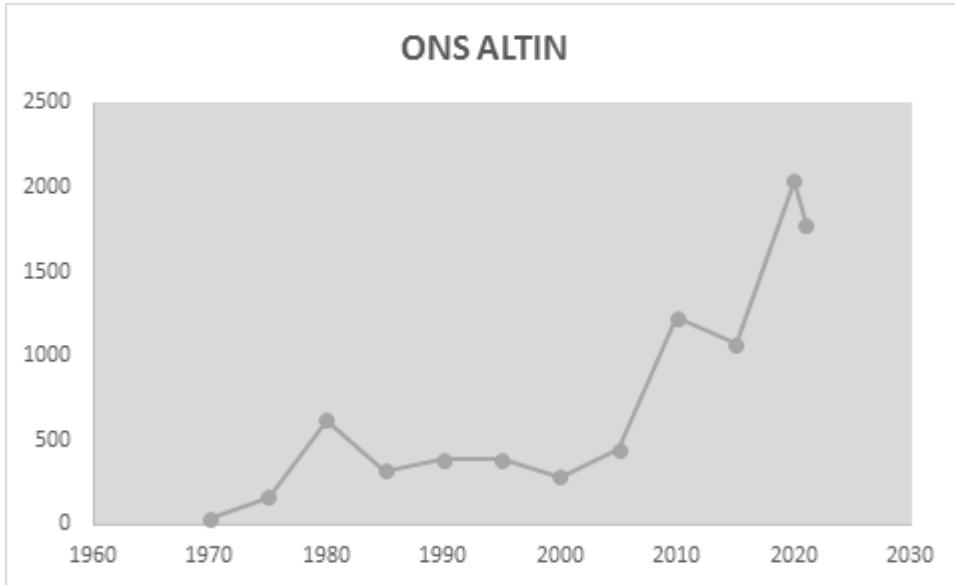
Esfender KORKMAZ

Altının derdi ne?

25 Haziran 2021 Cuma

Son günlerde altında aşırı hareketlenme oldu. 2020 yılı 4 Ağustos'ta bir ons altın 2039 dolara çıktı. 30 Mart 2021 de 1678,81 dolara geriledi. Şimdi 1782,24 dolardır.

TL'nin sürekli kaybettiği bir dönemde, altın alternatif finansal yatırım araçları arasında önemli bir alternatiftir.

Bu güne kadar altına yatırım yapanlar, diğer finansal yatırım araçları ve gayrimenkule yatırım yapanlara göre daha yüksek getiri sağladı.

2003 ile 2021 arasında geçen dönemde Dolar/TL, ons altın dolar, Gram altın/TL ve TÜFE oranında yüzde değişim birine yakın oldu. Ancak TL olarak gram altında artış bunların 6 katına yakın oldu. (Aşağıdaki Tablo)

DOLAR -ALTIN-GAYRİMENKUL 19 YILDA NE KADAR ARTTI ?			
	2003 (ORTALAMA)	2001 (ORTALAMA)	YÜZDE ARTIŞ
DOLAR/TL	1,5003	8,7202	581,2
ONS ALTIN FİYATLARI (DOLAR)	354,67	178,24	502,5
ALTIN (TL-GRAM)	17	495	2911,8
ŞİŞLİ-MECİDİYEKÖY DAİRE M2 SATIŞ FİYATI	1,222	6,127	501,4
TÜFE	100	545	545,0

Bundan sonra altın fiyatları nereye gider? Bu sorunun net bir cevabı yoktur. Nedenlerine gelince **Bir...** Altın üreten ülkeler zaman zaman altında manipülasyon yapıyor... **İki...** Dünya para sistemi yeniden kurulursa, altına talep azalır.

Bundan sonra Merkez Bankalarının altın talebi, Dolar ve Euro'nun ne kadar güvenli olacaklarına bağlıdır. Ama her durumda global ekonomi dolara bağlı dünya para sisteminden rahatsızdır. Bunun içindir ki yeni bir dünya parası arayışı içindedir.

1970'de başlayan petrol krizinden sonra, ABD bir ons altın eşittir 35 dolar taahhüdüne uymayacağını açıkladı. Dolara olan güven düşmeye başladı. Son çeyrek asırdır da, iki yıl öncesine kadar, Dünya Merkez Bankaları resmi rezerv olarak dolar yanında Euro ve Altın tutmaya başladılar. **2020 yılında Merkez bankalarının altın talebi 2019 yılına göre yüzde 60 azaldı.**

Dünya Altın Konseyi (World Council Gold) dünyada altına olan talebin son elli yılda neden arttığını açıkladı;

* Doların dünyadaki hegemonyasına tüm ülkelerden tepki yükseliyor ve doların yerine geçecek bir değer ve değişim aracı aranıyor. Euro bunu tam olarak sağlayamadı. Arayışlar sürüyor.

* Orta Doğu'daki stratejik riskler ve dünyada soğuk savaş riskinin artması da altına talebi artırdı.

Ayrıca, 2009 krizi, yalnızca dolara dayanan dünya para sisteminin tutmadığını ve İMF'nin de dünya para istikrarını sağlayamadığını gösterdi.

Yeni para sistemi için İMF' Özel çekme hakları (SDR) bir kriter olabilir. SDR, genelde bir hükümetin, diğerinin merkez bankasından onun ulusal parasını çekmesine olanak veren bir haktır.

SDR başlangıçta 0.888671 gram saf altına eşitken yani 1 SDR = 1 ABD Doları iken, **Bretton Woods Sistemi çöküp dünya üzerindeki para birimleri dalgalı kur uygulamasına geçince yapısı da değişti.** Halen beş farklı para birimine endeksledi. İMF'nin para sepeti içerisinde Amerikan doları yüzde 41.73, Euro yüzde

25.06.2021

30.93, Yuan yüzde 10.92, Japon yeni yüzde 8.33 ve İngiliz sterlini yüzde paya sahiptir.

Her şeyden önce, dünya para sistemini tek başına dolara bağımlı olmaktan çıkarmak gerekir. Dünya para sistemini dolar yerine, İMF'nin parası yer alan beş para birimine göre oluşan bir sepete göre düzenlemek gerekir.. **Bu sepette yer alacak her paranın oranı, ülkelerin GSYH'sı ve fert başına gelir düzeyine göre ağırlıklı olarak düzenlemek gerekir.** Böyle bir sepete bağlanacak dünya para sistemi daha güvenli ve istismara imkan vermeyecek bir sistem olacaktır. **Çoklu para sepetine bağlı para sistemine geçildikten sonra, on yıllık bir hazırlıkla Dünya Merkez Bankası kurulmalıdır.**